

○ <u>Taal en rekenen:</u>	
○ Thema	○ Ondersteuningsmogelijkheden
○ Taal (incl. lezen, spelling, mondelinge taal)	○ Pre-teaching van woorden en teksten vóór instructiemomenten - Verlengde instructie en extra inoefening in kleine groepjes - Inzet van taalspecialist of remedial teacher - Gebruik van ondersteunende programma's zoals Connect Lezen of Bouw! , - Hulp bij begrijpend lezen via stappenplannen of visuele ondersteuning - Ondersteuning bij mondelinge taal : taalmaatjes, gesprekskaarten, logopedie (indien nodig)
○ Rekenen	○ Rekeninterventies in kleine groepjes of individueel (bijv. met een rekenspecialist) - Gebruik van ondersteuningsprogramma's zoals Rekenboog, Rekenmaatje, Met Sprongen Vooruit - Herhaalde instructie en concreet materiaal zoals blokjes, kralenkettingen - Aanpassingen in tempo of opgavevorm (minder opgaven, visueel ondersteund) - Pre-teaching en re-teaching van basisstrategieën
○ Dyslexie / dyscalculie	○ Dyslexieverklaring: recht op aanpassingen zoals extra tijd, voorleessoftware (bijv. Kurzweil, TextAid) - Dyscalculie: gebruik van rekenkaarten , stappenplannen, visuele ondersteuning - Opstellen van een handelingsplan op basis van diagnose of vermoedens
○ Signalering & toetsing	○ Gebruik van observaties en toetsanalyses (bijv. LVS, Cito, Boom-toetsen) - Handelingsgerichte diagnostiek - Eventueel afname van speciale toetsen (bijv. dyslexiescreening of rekentest)
○ Digitale ondersteuning	○ Taal- en rekenapps voor extra oefening op maat (bijv. Squla, Rekensprint, Letterster, Taaloefenen.nl)
○ Algemeen	○ Differentiatie in instructie (basis, extra, verrijking) - Extra oefenmomenten buiten de klas (bijv. tijdens stilleesmoment, taken op maat) - Samenwerking met ouders voor thuisondersteuning - Opstellen van een ontwikkelingsperspectief (OPP) indien de leerlijn wordt aangepast - Inzet van externe begeleiding indien nodig (bijv. logopedist, RT buiten school)

○ <u>Sociaal-emotioneel:</u>	
○ Thema	○ Ondersteuningsmogelijkheden
○ Sociaal-emotionele ontwikkeling algemeen	○ Gebruik van methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling KWINK - Structurele aandacht in de klas: kringgesprekken, sociaal-emotionele lessen, rollenspellen
○ Individuele begeleiding	○ Gesprekken met een vertrouwenspersoon, intern begeleider (IB'er) of leerkracht - Individuele coaching of begeleiding door

○ Thema	○ Ondersteuningsmogelijkheden
	een zorgcoördinator of schoolmaatschappelijk werker - Opstellen van een handelingsplan of doelen op maat
○ Groepstrainingen / interventies	○ Deelname aan een sova-training (sociaalvaardigheidstraining) - Rots & Water-training : voor zelfvertrouwen, weerbaarheid en zelfbeheersing - Interventies voor faalangst, boosheid of pestgedrag
○ Observatie en signalering	○ Gebruik van observatie-instrument LIB - Bespreking in het zorgoverleg of ondersteuningsteam bij zorgen
○ Veilig klimaat in de groep	○ Aandacht voor groepsdynamiek , pesten en sociale veiligheid - Inzetten van een antipestcoördinator
○ Samenwerking met ouders	○ Oudergesprekken over sociaal-emotionele ontwikkeling - Gezamenlijk opstellen van doelen en aanpak - Mogelijkheid tot inschakeling van externe hulp in overleg met ouders
○ Algemene aanpassingen in de klas	○ Extra structuur, voorspelbaarheid en rustmomenten Visuele ondersteuning bij emoties (emotiekaartjes, stoplichtsysteem) Mogelijkheid tot ontprikkelplek / time-outplek in de klas

○ <u>Gedrag, werkhouding en taakaanpak:</u>	
○ Thema	○ Ondersteuningsmogelijkheden
○ Gedrag	○ Gedragsinterventieplan met doelen en beloningssystemen (dagkaart/weekkaart) - Time-out of rustplek voor zelfregulatie - Trainingen zoals Taakspel of Rots & Water - Inzet gedragsspecialist of orthopedagoog voor observatie en advies
○ Werkhouding	○ Structuur via dagplanning, pictogrammen, routines - Taakaanpassingen: verkorte opdrachten, extra tijd - Visuele hulpmiddelen zoals Time Timer en stappenplannen - Coaching bij taakaanpak (leerkracht, ondersteuner of IB'er) - Positieve feedback en beloningssystemen
○ Taakaanpak	○ Instructie in kleine stappen met herhaling - Gebruik van checklists, planners en werkkaarten - Aanleren van strategieën voor plannen en organiseren (executieve functies) - Werkplekaanpassingen (rustige plek, koptelefoon) - Digitale ondersteuning via educatieve tools en apps
○ Algemeen	○ Differentiatie in tempo, instructie en verwerking - Extra ondersteuning via verlengde instructie of kleine groepjes - Opstellen van een ontwikkelingsperspectief (OPP) indien nodig - Multidisciplinair overleg met ouders, IB'er, leerkracht en eventueel externen (zoals jeugdteam of zorgspecialist)
○ <u>Motorische en lichamelijke ontwikkeling:</u>	

○ Thema	○ Ondersteuningsmogelijkheden
○ Fijne motoriek	○ Gerichte oefening van schrijfvaardigheid, knippen, kleuren, knutselen - Inzet van een schrijfmaatje , aangepaste pennen of potloden - Oefenprogramma's zoals Schrijfdans - Begeleiding door de leerkracht of onderwijsassistent in kleine groepjes
○ Grove motoriek	○ Extra begeleiding tijdens gymlessen (bijv. door vakdocent of assistent) - Motorische oefengroep (bijvoorbeeld via bewegingsonderwijs op maat) - Bewegingsactiviteiten op schoolplein of in klas - Observatie met behulp van bijv. MQ Scan
○ Fysiotherapie / oefentherapie	○ Samenwerking met een kinderfysiotherapeut voor onderzoek en begeleiding - Oefeningen in of buiten school (afhankelijk van indicatie) - Eventuele verwijzing via Jeugdgezondheidszorg (JGZ) of huisarts
○ Hulpmiddelen	○ Aangepast meubilair of hulpmiddelen bij schrijven of gym - Gebruik van tablets of laptops bij ernstige fijne motorische problemen - Aanpassing van werktempo of taken
○ Lichamelijk welzijn / gezondheid	○ Signalering door leerkracht of intern begeleider bij klachten (houdingsproblemen, snel vermoeid) - Contact met schoolarts of JGZ voor extra onderzoek - Afspraken rondom rustmomenten of aangepaste activiteiten bij fysieke beperkingen
○ Algemeen	○ Opstellen van een ondersteuningsplan met doelen op motorisch gebied - Oudergesprekken en afstemming met thuis (bijv. voor oefeningen) - Overleg in ondersteuningsteam met IB'er, ouders en eventueel externe specialisten

○ Medisch handelen en persoonlijke verzorging:	
○ Thema	○ Ondersteuningsmogelijkheden
○ Medisch handelen	○ Kennis bijbrengen van personeel (bijv. door een verpleegkundige) voor handelingen zoals: het toedienen van medicatie of het gebruik van de Epipen .
○ Persoonlijke verzorging	○ Hulp bij toiletgang of verschonen- Gebruik van aangepaste voorzieningen zoals een aangepaste wc
○ Samenwerking met ouders en externen	○ Vaste overlegmomenten met ouders over zorgafspraken - Betrekken van externen
○ Aanpassingen in het schoolprogramma	○ Mogelijkheid tot rustmomenten of aangepaste schooltijden - Vrijstelling van bepaalde activiteiten (bijv. gym, buiten spelen) als dit medisch noodzakelijk is